

АТОМНИК України

№10 (692) 6 березня 2014 року

Заснована 1 грудня 2000 року

ГАЗЕТА ПРОФЕСІЙНОЇ СПІЛКИ

ПРАЦІВНИКІВ АТОМНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ТА ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

**9 БЕРЕЗНЯ —
200 РОКІВ
ВІД ДНЯ
НАРОДЖЕННЯ
ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

**Свою Україну любіть,
Любіть її...**

**Во время люте,
В останню
тяжкую минуту
За неї
Господа моліть**

Я свічку засвітив. Колись...
До дна відтоді келих
горя випито.
Ще трохи і...
Молись чи не молись,
Із рук тремтячих
недогарок випаде.
Я ніс вогонь крізь
чорноту обмов,
Крізь морок тюрем,
через ґрати відчаю.
Він погасав, але я знов і знов
Од свого серця
цю свічку засвічував.
(Далі — на 4-й стор.)

8 БЕРЕЗНЯ — МІЖНАРОДНИЙ ЖІНОЧИЙ ДЕНЬ

Дорогі наші жінки!

Сердечно вітаю Вас з довгожданим чудовим весняним святом жіночої краси і чарівності — 8 Березня, що уособлює торжество життя, несе із собою нові надії і сподівання!

Сучасні реалії дуже непрості і насичені. Але багато славних, милих представниць Атомпрофспілки України, а це 40% її співчленів, уміло сполучають свої професійні обов'язки з профспілковою роботою. Зараз вони очолюють немало профструктур різного рівня, у тому числі й молодіжних. Чимало жінок займають активну позицію у справах соціально-економічного захисту спілчан. Наші жінки на власному прикладі показують, що можуть бути успішними, сучасними і при цьому завжди пам'ятають про первісне призначення жінки і матері — хранительки рідного вогнища.

Ми, чоловіки, безмежно вдячні нашим представницям найдорожчої половини людства, які наповнюють яскравими фарбами кожну мить життя, спонукають до шляхетних учинків і добрих справ.

Тож у переддень свята щиро бажаю односпілчанкам міцного здоров'я, великого жіночого щастя, тепла і достатку. Нехай ця весна принесе Вам мир, спокій і прекрасні почуття у Ваші серця!

З глибокою повагою

**Голова
Атомпрофспілки України
Валерій МАТОВ**

Середина пути инженера Елены Шевченко

Родилась Елена Сергеевна Шевченко (сегодня инженер 2 категории отдела инженерно-технологической подготовки ЭРП Запорожской АЭС) в Харькове, в семье энергетиков. Ее отец, Сергей Валентинович Ситников, работал инженером Харьковского турбинного завода, его профессиональные знания всегда были востребованы. И в свое время семья вдоль и поперек исколесила Советский Союз, поехала по многим тепловым и атомным станциям Украины, России, Казахстана... В 81-м отец получил направление в Энергодар, и год спустя к нему перебралась вся семья. Сергей Валентинович, к слову, до сих пор работает в подрядной организации, которая тесно сотрудничает с Запорожской АЭС.

На атомную станцию Елена Сергеевна — выпускница Харьковского политеха и турбинист по образованию, устроилась в 1996 году. До этого семь лет работала в пуско-наладочном управлении треста ТЭМ. Потом, один за другим, родились дети. После декрета она уже вышла на ЗАЭС.

За плечами был немалый профессиональный

опыт. На прежнем месте работы Елена Шевченко готовила монтажную документацию, чертила схемы, хорошо знала турбинное оборудование. А вот реакторное отделение стало настоящим открытием, вспоминает она сегодня. Впрочем, больших сложностей не возникло, тем более, работа вызывала интерес и приносит удовольствие.

С тех пор многое изменилось, в том числе и в задачах отдела инженерно-технологической подготовки, в котором все эти годы работает Елена Шевченко. **(Окончание на 2-й стр.)**

Отличные профессионалы и большие мастерицы

Слева направо: КОВАЛЬ Е.А., БОНДАРЕНКО Н.А., СМЕЛЯ Т.В., МАКОВЕЦКАЯ Е.Д., ПЛЕВАКО И.П., ВЫШИВАНЬ Г.Г., ДОРОНЕНКО Н.Б., КУЛЬБЕДА Т.А., ВОЙЧЕНКО Т.А., ЛИТВИН Т.В., ШИЛИНА О.В.

Лаборатория контроля производства вот уже почти 55 лет входит в состав гидрометаллургического завода Восточного ГОКа. Она осуществляет круглосуточный текущий контроль технологических параметров на всех переделах завода.

В среднем в лаборатории каждые два часа делается около восьмидесяти химических и рентгеноспектральных анализов, не считая срочных разовых для корректировки технологических процессов. И каждый анализ требует не только грамотного выполнения самого анализа, но и тщательной, достаточно сложной пробоподготовки. **(Окончание на 2-й стр.)**

2013 РІК: НАД ЧИМ ПРАЦЮВАЛА, ПРО ЩО ТУРБУВАЛАСЯ ПЕРВИНКА ДСП «ЧОРНОБИЛЬСЬКА АЕС»

УСИЛИВАЕТСЯ РОЛЬ ПРОФСОЮЗА в жизни предприятия, каждого работника в частности

**(Продолжение.
Начало в №9)**

Нужно сказать, что ПФУ и нашей профсоюзной организации выставляет счета за льготные пенсии, выплачиваемые бывшим работникам профкома. Не скажу, что в нашем случае эти требования на 100% законны. Поэтому мы вынуждены обращаться в суд для установления окончательного законного решения. Иногда эти решения в нашу пользу, иногда в пользу ПФУ. В 2013 году мы были вынуждены по решению суда перечислить в ПФУ более 55 тыс. грн. с учетом судебных издержек. В нашу пользу решены дела на сумму 87713 грн. Общая цена вопроса стремится к 1,5 млн. грн. У ГСП ЧАЭС эта цифра в 2014 году приближается к 150 млн. грн. и не обеспечена го-

сударственным финансированием. Проблема очень критическая и требует решения в ближайшее время.

**ПРАВО НА ПОВЫШЕННУЮ
ОПЛАТУ ТРУДА**

Указанная норма права установлена ст.100 КЗоТ Украины. Кроме того, там есть ссылка на Перечень работ, утверждаемых КМУ и занятость на которых дает это право. Необходимо отметить, что по состоянию на сегодняшний день этот перечень отсутствует. Точнее, есть не утвержденный проект перечня в Министерстве социальной политики, и только.

Нормативными документами советского образца вопрос оплаты труда был достаточно урегулирован и сама система оплаты труда на государственном уровне корен-

ным образом отличалась от современной украинской модели. В Советском Союзе действовала так называемая единая система тарифных ставок и окладов. А это значило, что труд работников, в пределах одной специальности, равных уровней квалификации оплачивался одинаково, вне зависимости от названия предприятия. Правда, государство тогда оставило за собой право расставлять приоритеты. Так, на приоритетных направлениях народного хозяйства зачастую вводился повышающий коэффициент (кратность) на оклад (тарифную ставку). Таким образом, труд инженера-конструктора на предприятии Минсредмаша оплачивался выше, чем где-нибудь, скажем, на автомобильном заводе. В настоя-

щее время — другие реалии. Украинское законодательство сейчас существенно отличается от упомянутого, бывшего в СССР. Приняты украинские законы «О заработной плате», «О коллективных договорах и соглашениях» и т.д. В результате тарифная часть оплаты труда была децентрализована и каждое предприятие в конечном итоге получило возможность формировать собственную тарифную модель оплаты труда и закреплять ее в Коллективном договоре.

В особенности это коснулось предприятий бюджетной сферы. К таким предприятиям относятся и действующие АЭС Украины, входящие в ГП НАЭК «Энергоатом». К сожалению, после останова ЧАЭС практически потеряла возможность «самофинансирования» и в настоящее время деятельность ГСП ЧАЭС финансируется из бюджета Украины. Это обстоятельство очень ограничивает «свободу маневра» и мы при формировании фонда оплаты труда можем опираться только на законы и подзаконные акты в части оплаты труда. Для нас (персонала ЧАЭС) это, первую очередь, ст. 12 Закона Украины «Об общих принципах...», Генеральное, Отраслевое соглашения и действующий Коллективный договор.

Как уже было упомянуто, установленный законом перечень работ с правом на повышенную оплату труда, в настоящее время отсутствует.

Тогда возникает резонный вопрос: повышенная оплата труда по сравнению с чем? По отношению к чему? В рамках тарифной модели СССР все было понятно. Сравнение шло с равной профессией (специальностью) и стартовые условия были равные. У нас же все отличается. Если и делать какие-то сравнения, то они могли бы быть корректными только в рамках одной отрасли, где стартовые условия оплаты труда урегулированы Отраслевым соглашением, и то они могут быть существенно пересмотрены в сторону увеличения на конкретном предприятии, исходя из экономических возможностей. И это будет зафиксировано в Коллективном договоре. Таким образом, вполне очевидно, что значительно выросла роль тарифной части в решении вопроса права повышенной оплаты труда. И это предусмотрено не только законом, но и действующим Отраслевым соглашением, в этой связи направленным на увеличение тарифной части оплаты труда, в пределах ФОТ, разумеется.

Часто задают вопросы типа: «У нас сняли вредность! Раньше было 24%, а теперь 4%! У нас что, условия труда улучшились?!»

Возможно, в этом трудно себе признаться, но на некоторых рабочих местах условия труда действительно улучшились. В связи с остановом ЧАЭС значительная часть оборудования выведена из эксплуатации, освобождена от рабочих сред. Следовательно, в ряде случаев прекратили свое существование или сильно уменьшили свое действие источники шума, вибрации, теплового излуче-

ния, электромагнитных полей и т.д. Говоря по правде, каждое существенное изменение на рабочих местах персонала, например, останов и вывод оборудования из эксплуатации с отключением и приведением в безопасное состояние, должно было положительно отражаться на уровне безопасности и снижении вредных воздействий на работников. Что, в итоге, должно соответственно отразиться на уровне доплаты. Думаю, задержка с аттестацией в данном контексте никого не удивила. Думаю, за это можно и нужно поблагодарить. А как же радиация? Это же основной вредный фактор на ЧАЭС! Да, это так. Никто и не спорит. Но весь вопрос опять сводится к наличию пресловутого критерия, о котором было подробно описано ранее. С 1992 года по настоящее время этот критерий (или их система) так и не были разработаны. Идет уже 22 год! Воз и ныне там. В этих условиях необходимо самим находить возможность решить проблему.

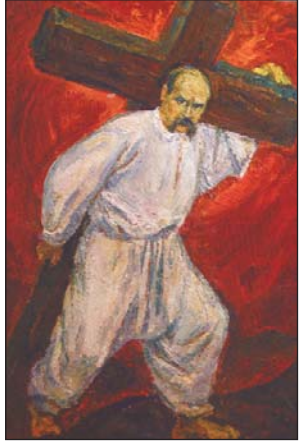
Некоторые говорят: а нет проблемы! Нужно просто взять старый, проверенный временем документ времен СССР по оценке условий труда на рабочих местах на предприятиях и организациях Минатомэнерго СССР и порядок применения отраслевых перечней, на которых могут устанавливаться доплаты рабочим за условия труда, и применить его в части установления доплат, как в НАЭК «Энергоатом».

Но не так все просто! Здесь необходимо принимать во внимание, что этот документ не самодостаточен, а обуславливает разработку Отраслевого перечня. **(Окончание на 3-й стр.)**

9 БЕРЕЗНЯ — 200 РОКІВ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ПЕРЕД ІКОНОЮ СТАЄМО НА КОЛІНА, ЩОБ З КОБЗАРЕМ ПІДНЯТИСЯ З КОЛІН

Тарас Шевченко —
То є Україна,
Яку ніякі сили
Не скують...
Його молитви
Досягають Бога,
А замовляння
Зупиняють кров...
«Кобзар» — то є
На хрест
Пряма дорога...
І він один
За нас її пройшов...
(Микола ПОБЕЛЯН,
«Стовпи залізни»...)

Забашта Василь Іванович. Апо­стол правди і свободи. 1988. Полотно, олія. Із фондів НСХУ

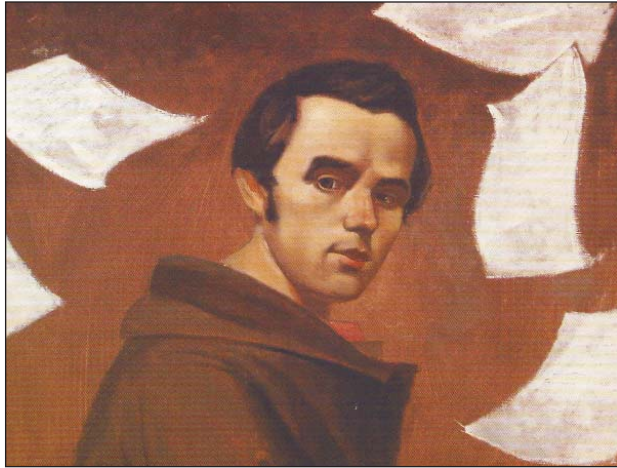
Дерегус Михайло Гордійович. Наймичка з дитиною. 1963. Папір, офорт, акватинта. З приватної колекції.

Константинопольський Адольф Маркович. Катерина. Папір автолітографія. З приватної колекції

Обкладинка з «Кобзаря» Т. Шевченка. С-Петербург, 1840 рік. Друкарня Є. Фішера

Сердюк Олександр Михайлович. Т. Г. Шевченко. 2012. Полотно, олія

ПРЯМА ДОРОГА НА ХРЕСТ

«Кобзар» Тараса Шевченка — це явище безумовно світового значення. Про це написано і переписано багато-багато. Але це явище має і свою дату народження — 18 квітня 1840 року.

Але повернемося трохи назад і повторимо розповідь В.Бородіна, яку він написав у Післямові до фототипічного видання «Кобзаря», яке було здійснене у 1962 році: «Про цenzурну історію першого видання «Кобзаря» згадок самого Шевченка не лишилось. У реєстрі рукописів, розглянутих Петербурзьким цензурним комітетом 1840 року, про «Кобзар» записано: дата подання — 7 березня, назва — «Кобзар, малоросійские песни и стихотворения», кількість сторінок — 20, від кого надійшов рукопис — «от г(-на) Гребінки», цензор — Корсаков, дата цenzурного схвалення — 7 березня, дата повернення з комітету — так само 7 березня, видано рукопис Іванові Левченку. Ці самі відомості, крім згадки про повернення рукопису, є у звіті Петербурзького цензурного комітету Головному управлінню цензури за березень 1840 року. Отже, стає цілком очевидним, що відомі спогади П.Мартоса, чийм коштом видано «Кобзар», про проходження «Кобзаря» в цензурі не відповідають дійсності. А вже ініціативу видання і проведення рукопису через цензуру П.Мартос повністю приписував собі. Тим часом наведені документи свідчать, що в дійсності людиною, яка допомагала поетові проводити «Кобзар» через цензуру, був Є.Гребінка. В листах до Г.Квітки-Осно­в'яненка він ще раніше висловлював своє захоплення поезією Шевченка, можливо, знайомив з рукописами творів поета своїх друзів та знайомих. Восени 1938 року він взяв кілька віршів Шевченка для опублікування в альманасі «Ластівка». Звертає на себе увагу не зовсім звичайний факт — цензор П.Корсаков дав дозвіл на видання Кобзаря раніше, ніж рукопис був зареєстрований у цenzурному комітеті. В друкованому «Кобзарі» дата цenzурного дозволу — 12 лютого 1840 року, а не 7 березня, коли рукопис був офіційно поданий до цenzурного комітету. Це дає підстави вважати, що Є.Гребінка, ще не звертаючись до цenzурного комітету, очевидно, звернувся з «Кобзарем» приватно до цензора П.Корсакова — свого доброго знайомого, на прихильність якого він міг певною мірою розраховувати.

Сьомого ж березня П.Корсаков фактично здійснив уже повторне цenzурування «Кобзаря» і в той же день повернув рукопис приятелю Шевченка І.Левченку. Як видно з реєстру книг, надрукованих за дозволом Петербурзького цenzурного комітету, та із звіту Петербурзького цenzурного комітету Головному управлінню цензури за квітень 1840 року, квиток на випуск з друкарні Фішера надрукованого «Кобзаря» підписаний П.Корсаковим 18 квітня 1840 р.».

Ось що писав білоруський поет Янка Купала: «З творчістю великого українського поета я знайомий давно. Я почув уперше його слова, ще не знаючи, кому вони належать. Я почув ці слова з уст білоруських селян. Я був ще підлітком, коли в одному селі під Борисовом прозвучало:
Од села до села
Танці та музики:
Курку, яйця продала,
Куплю черевки.
Од села до села
Буду танцювати:
Ні корови, ні вола —
Осталася хата.
Пісню співали білоруські селяни білоруською мовою. Слова вривалися мені в пам'ять. Я тоді ще не знав, що цю пісню співає кобзар в безсмертному творі Тараса Шевченка «Гайдамаки». Я дізнався про це, коли познайомився з великим Кобзарем українського народу, коли я обізнався з творами Тараса Григоровича Шевченка... У лихі роки доводилося ховати «Кобзаря». Царський уряд не допускав до народу полум'яних Шевченкових слів...»

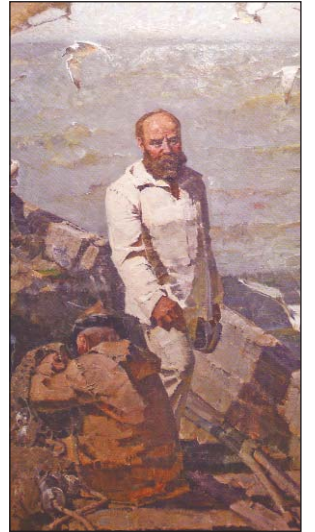
А така думка чехословацького письменника Йосипа Сєкери: «Тарас Шевченко належить нашому народу, ніби він родився в Чехословаччині. Але так само належить він і всім народам світу, тому що ідеали, яким присвятив він себе, які оспівував своєю творчістю поета і художника, близькі і дороги кожній чесній людині на землі».

Хочу навести ще один вислів Стефана Ткачука (Румунія), який сказав: «Шевченко народився із серцем і розумом генія. Він вийшов із гущі народу, увібрвав його силу, виріс на його велетенський зріст й веде свій народ у майбуттє.

У кожній Шевченковій поезії сяють, як весняні блискавки, гнівні слова гримко-

Хмельницький Олександр Анатолійович. Муштра. Папір, автолітографія. З приватної колекції

Сингаївський Володимир Іванович. На батьківщину (Воля). 1989. Полотно, олія. Із фондів Національної спілки художників України

ЩО ПИСАЛИ ПРО ТАРАСА ШЕВЧЕНКА ГАЗЕТИ ДВАДЦЯТЬ РОКІВ ТОМУ:

«Голос України», 1994 рік «В Україну ідіть, діти, в нашу Україну...»

Ми лише вчимося іти, Тарасе. Проща, батьку, що багато з твоїх дітей виявилось нікудисьніми учнями, що батьківщина у більшості з нас і досі не в серці, а все ще на вустах. Хтось мовчить, бо «благоденствує». Хто не благоденствує, нарекає. А патентовані патріоти, галасуючи про любов до ненки, вимагають за неї негайних нагород, наче патріотизм — це гасіння пожежі чи рятування на воді.

Ім'я Великої Кобзаря не викидали з шкільних підручників. З них просто вилучали твори, що «не пасували» до наведеного глянцю та реноме «учня великих російських революціонерів-демократів». Це прикинувало не тебе, Тарасе. Це прикинувало нас, твоїх нерозумних і неслухняних дітей. Прикинувало націю, що породила великого Сина, а потім, співачи до нагоди «Заповіт», вважали себе «сім'єю вольною і новою», хоч насправді такою ця сім'я не була. Ми занадто пізно почали розрізняти фальш, і докір пече наше сумління, неначе «цвяшок в серце вбитий»...
І ми вирушаємо в далеку й тернисту дорогу до України. Нашої з тобою України, Тарасе! Дай Боже, щоб зустрілися ми новими і вільними! В єдиній родині.

Людмила КОХАНЕЦЬ

Цей крамольний пам'ятник

Ось що згадує В'чеслав ЧОРНОВІЛ про часи, коли підходить до пам'ятника Кобзареві у Києві було небезпечно. Хапали і кидали за ґрати.
Коли відбувся перший вихід до пам'ятника Шевченка, я саме закінчив університет і поїхав до Львова. Але вже другий вихід, 1963 року, не пропустив.
Раз на рік, 22 травня, приїдемо до пам'ятника, постійно, покладаємо квіти. Одного тільки разу — з жовто-блакитною стрічкою (уявити тільки! Її швидко прибрали). Пісень цілком дозволених співаємо. А як стали хапати, то — ще цікавіше. Мого, відважного, затягли... А хапали всіх підряд. Пригадую, одного разу на п'ятнадцять днів «за хуліганство» ув'язнили Миколу Холодного. То Микола написав вірш «Товаришам із тюрми».
1967 року мене посадили. І, здається, 69-го був останній вихід до пам'ятника Шевченка. На початку 70-х років пам'ятник Шевченка став ізгомом.

Переді мної лежать три «Кобзарі» видані під час Великої Вітчизняної війни у 1942, 1943 і 1944 роках. Я називаю їх «Кобзарями»-фронтовиками. Про ці «Кобзарі» та взагалі про «Кобзаря», які пройшли дорогами війни, є багато спогадів і написано багато віршів:

Я згадую убогу нашу хату
В селі, у повоєнному садку:
В однім кутку ікона —
Божа Мати,
в іншому кутку.
Портрет Шевченка
Біля лежанки
замість столу — скриня
(Це ж треба!
Пощадав війни пожеж)
Скарби в ній найдорожчі
і святині:
Святе Писання й
бунтівний «Кобзар».
Я ще малий...
Я ще збагну нескорю
Цей дивовижно
незбагнений світ...
Святе писання кличе
до покори,
Кайдани рвати
кличе «Заповіт».
Своєму батьку
вдячний я понині —
Мені малому
розтлумачив він:
Перед іконою стаємо
на коліна,
Щоб з Кобзарем
піднятися з колін.
(Анатолій Анастасьєв,
«Святині»)
...У вікнах пожежі відсвіти, —
Театр і музей догора.
У вікнах жажливі квіти,
Із неба — смертельний град...
Що взяти з собою в дорогу?
Далека вона, важка,
Щоб не зморилися ноги,
Щоб не боліла рука.
...Кругом здригається
камінь,
Сусідні будинки горять...
Тремтять руками
В дорогу я взяв «Кобзаря».
(Олекса Юценко,
«Що взяти з собою в дорогу», 1941)
Підготував
Володимир ПОРТЯНКО,
заслужений працівник
культури України

У редакції газети «Атомник України» вшанували пам'ять Великого Кобзаря з автором публікації Володимиром ПОРТЯНКОМ. Фото Миколи ВАРЧИНОГО

<p>АТОМНИК України</p> <p>Засновник: Професійна спілка працівників атомної енергетики та промисловості України Видавець: Редакція газети «Атомник України»</p>	<p>Адреса редакції: вул. Шота Руставелі, 39/41 оф. 814, м. Київ, 01033 Газета «Атомник України»</p> <p>Головний редактор Микола ПЕТРИЧЕНКО</p> <p>Телефон/факс: (044) 496-52-98 E-mail: atomnik@union.kiev.ua atomnik@gmail.com</p>	<p>Газета виходить щотижня Індекс — 21766</p> <p>За точність викладених фактів відповідальність несе автор</p> <p>Редакція листується з читачами лише на сторінках газети</p> <p>При передруку посилання на «Атомник України» обов'язкове</p>	<p>Свідоцтво про реєстрацію КВ №4480 від 21.08.2000 року</p> <p>Газета віддрукована у ПП «Трейд інформ»: м. Київ, вул. Новозабарська, 2/6.</p> <p>Тираж 5000 Ціна договірною</p>
---	---	---	--